

MEDYA KURULUŞLARI HABER MERKEZLERİNİN DİKKATİNE...

ESİAD Basın Bülteni / No: 593
(13 Nisan 2026)

ESİAD'DA GÜNDEM İRAN SAVAŞI

Zorlu: Jeopolitiğin Ekonomiye Faturası Minimize Edilmeli

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından düzenlenen "İran Krizinin Stratejik Boyutları ve Küresel Sistemin Geleceği" başlıklı toplantıda, küresel güç dengelerindeki değişim ve bölgesel gerilimlerin Türkiye'ye etkileri ele alındı. Dernek merkezinde gerçekleştirilen toplantıya konuşmacı olarak katılan Koç Üniversitesi Denizcilik Forumu (KÜDENFOR) Kurucu Direktörü, emekli Tümamiral Cem Gürdeniz, dünya sisteminde muazzam bir paradigma değişiminin yaşandığını vurguladı.

JEOPOLİTİK KIRILMALAR EKONOMİYİ ETKİLİYOR

Toplantının açılış konuşmasını yapan ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu, dünyanın tek kutuplu yapıdan çok kutuplu bir eksene evrildiğini belirterek şunları söyledi:

"İkinci Dünya Savaşı sonrası şekillenen uluslararası sistem bugün tarihsel bir sınav veriyor. Rusya-Ukrayna savaşı ile görünür hale gelen fay hatları, İran Savaşı ile bölgesel riskleri daha ileri bir aşamaya taşımıştır. Bu gelişmeler sadece bölgesel güvenlik açısından değil, küresel enflasyonist baskılar ve uluslararası ticaret yolları bakımından da kritik önemdedir. Jeopolitiğin ekonomiye kestiği faturayı minimize etmek, ancak gelişmeleri doğru bir perspektifle okumakla mümkündür."

"1492 DÜZENİ DEĞİŞİYOR"

Emekli Tümamiral Cem Gürdeniz, yaptığı sunumda mevcut durumu basit bir hegemonya değişimi değil, 500 yıllık bir devrim olarak nitelendirdi. Gürdeniz, şunları söyledi:

"Bugün yaşananlar, 1492'deki Amerika'nın keşfinden sonra kurulan Atlantik merkezli düzenin değişimidir. 16. yüzyıldan itibaren gerileyen Asya yüzyılı tekrar başlıyor. Bugün dünyada üretilen gayri safi milli hasılanın yüzde 50'den fazlası, petrol ve doğalgaz rezervlerinin yüzde 70'i Asya'dadır. Çin, bugün ABD'den 237 kat daha fazla gemi inşa kapasitesine sahiptir. Bu, istatistiklerle izah edilemeyecek kadar büyük bir güç kaymasıdır."

Deniz jeopolitiğinin küresel hakimiyetin anahtarı olduğunu hatırlatan Gürdeniz, "Deniz ulaştırma rotalarını kontrol edemeyen bir gücün küresel hakimiyetini sürdürmesi mümkün değildir. Artık bölgesinde buzların erimesiyle açılan yeni yollar, Anglosakson deniz gücüne yüzyıllar sonra ilk kez

ciddi bir meydan okuma getirmiştir. İran krizinde yaşanan mücadeleyi ve lojistik hatlardaki kırılmaları da bu perspektiften değerlendirmek gerekir” dedi.

Toplantı sonunda iş insanlarının sorularını yanıtlayan Gürdeniz, savunma sanayiindeki yerleşme hamlelerinin Türkiye’nin en büyük güvencesi olduğunu ve kendi savunma sanayisini kuramayan devletlerin başkalarının jeopolitik hedeflerine hizmet etmek zorunda kalacağını vurguladı.

